

מסורת הש"ס

בראשונה היה מעשר. עני מתחלק לג' חלקים שליש למכרי כהונה כהנים ולויים שהיה מכיריו ואוכביו דאינו רגיל לתת תרומות ומעשרות אלא לכהן זה: ושלש לאורל. ללדקה כדמפרש בסמוך: מאן דהוה. עולה לירושלי לרון עד זמן שנתכו שלמה החרלות לזבל דיו שיכוח היה מהפרכת תורה אור

עין משפט נר מצות

ב
א מיי פיה
המלכות תפנית
הלכה ד' פת"ג
עשין מד"ג א
טוש"פ אר"ח
פי"ח תקס ט"ז

בראשונה. לאחר שתקן עזרא לשכת בית האורל לתת שם הנועשות והיו כותבין מהם לכהנים וללויים ולעניים כדכתיב בנחמיה והיה הכהן בן אחרן עם הלויים בשאר הלויים וגו' אל הלשכות לבית האורל כי אל הלשכות יבאיו בני ישראל וגו' וכן במלאכי הכיורו וגו' אל בית האורל וק"ל מלאכי זה עזרא ור"י בן לוי לעמניה דס"ל במעשר שני שם דנותניו המעשר אף לכהנים דקראחמל עמנה התם וכן לעניים אפי' לישראל דק"ל

מבטל דעלמו ואם סירב הבעל דין ולא זא היה עוהני' להתובע לפרנסתו ממזון האורל: היו נוטלין. המעשר שבחולר בזרוע והם לא היי עניים נמא' שלם יתן מעשר עני כראוי ולכך העביר יוחנן הודיה מעשר: והיתה סיפוק ביד יוחנן למחות ולא מיתה וזה לו לגנאי כאלו על ידו נהבטל הודיה מעשר: עד החולת ימיו. ואף זה לשבח כדפרישית במתני': לא נוסחברא אלא עד סוף ימיו. ואף זה לגנאי שבחולת ימיו לא הרגיש למחות: דמי תיקו וכו'. כלומר לכך נקראו פירות ע"ה דמאי דא מאי הוא מתקון כראוי'
הלכה יא מתני' סנהדרין פ"ה ס ע א ונקראים כן שבנאחיס הדרה פניס דדין: גמ' זקנים מעשר שבתו וגו'. כלומר ממאי דמשבטלו סנהדרין' כתיב ומייתי ראיה מדכתיב זקנים משער שבתו ובחורים מנגינתם שמעיין מזון שבטלו הזקנים מעשר דכתיב שופטים ושוערים חתן לך זבל שערין אז בטלו הבחורים מנגינתם: דברי נבלה. ויקרא' לינות לפיכך נהבטל כל השורים מזית משחחות: אלא מאותו האיש המדבר נבלה היו הב"ד מענישים אותו: עכשו. שנהבטלו הסנהדרין ואין עונשין אותו דע"ה פרישין מלמעלה ממנו וממשפחתו דכתיב ואם העלם יעלימו וכו' ונתתי פני באיש הוא ובמשפחתו: היו פוסקין שמחה כנגדה. דכתיב במגילת תענית: משבטלה אלו ואלו. סנהדרין ושמחות על הלכות שטברו כדמפרש בסמוך טעמא: וכי מה היתה סנהדרין גדולה מועלה. זא לפרש למה כשהיו סנהדרין נפרעין ממנו לזדו ולא ממשפחתו: בכל מיתה שירצו. דאפילו ע"ה דאינס יודעין באיזו מיתה ימות מוטל עליהם להמיתו בכל מיתה שירצו: משלו משל למה"ד. למה זיטנו השמחו שקצבו כנגד הלכות שטברו לפי שהלכה הבאה קשה מאותה שעברה: והיה קשה מבטל האגמון. ולא נתיסר בעונש זה ונמסר לבעל הזמורה והוא מקום חפיסה שנחקק שם בזמורות של העץ: וסטרו. והכנה ברעועה: מסרו לשלטון. להשר לזונו דיני נפשות: והחזירו לקמין. מקום שילא ממנו עשן הכירה והתורו ואם שוהא אדם שם טעה אחת מיד מת וכו' צערך וכן בלעי קורין אותו קמין'.

בראשונה היה מעשר נעשה לשלשה חלקים. שליש למכרי כהונה ולוייה. ושלש לאוצר. ושלש לעניים ולחברים שהיו בירושלים. א"ר יוסי בי רבי בון מאן דהוה סלק למידון בירושלים עד תלת איגריין הוה יהיב מדליה. מיכן ואילך משל אוצר. משבא אלעזר בן פהורה ויהודה בן פכורה היו נוטלין אותן בזרוע והיתה ספיקה בידו למחות ולא מיתה. והעביר הודיית המעשר. וזו לגנאי. את המעוררין לשבח ואת הנוקפין לשבח. עד ימיו היה פמיש מכה בירושלים עד תחלת ימיו. רבי חסידה שאל לרבי חזקיה לא מסתברא עד סוף ימיו. אמר ליה אף אנא סבר כן. דמאי רבי יוסי בשם רבי אבהו רבי חזקיה בשם רבי יודה בן פוי דמאי דמי תקין ומי לא תקין: **הלכה יב מתני' משבטלה סנהדרין' א בטל השיר מבית המשחאות שנאמר בשייר לא ישותו יין: גמ' אבא בר רב ירמיה אמר זקנים משער שבתו וגו'. אמר רב חסדא בראשונה היתה אימת סנהדרין עליהן ולא היו אומרים דברי נבלה בשיר. אבל עבשו שאין אימת סנהדרין עליהן הן אומרים דברי נבלה בשיר. בראשונה לא היו נפרעין אלא מאותו האיש בלבד. אבל עבשו נפרעין ממנו וממשפחתו. אמר רבי יוסי בי רבי בון בשם רב חונה בראשונה כל צרה שהיתה באת על הציבור היו פוסקין שמחה כנגדה. ומשבטלה סנהדרין במל השיר מבית המשותו. משבטלו אילו ואילו שבת משוב לבנו נהפך לאבל מחולנו. וכי מה היתה סנהדרין גדולה מועל'.**

הלכה יג מתני' משמתו נביאים הראשונים בטלו אורים ותומים משחרב בית המקדש בטל השמיר ונפת צופים והלויים פסקו אנשי אמונה שנאמר הושיעה יי' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם: גמ' משמתו נביאים הראשונים פסקו אורים ותומים. ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן זה

הלכה יד מתני' סנהדרין פ"ה ס ע א ונקראים סנהדרין שגואין הדרת פניס דכשבלו הזקנים היושבים בשער שכן הסנהדרין בטלו בחורים מנגינתם ז"ב: בראשונה. כשהיו הסנהדרין מאוימין עליהם: דברי נבלה בשיר. ופ"ה כד בטלו: בראשונה. עבר עבירה: אלא מאותו האיש בלבד. לפי שסנהדרין נפרעין ממנו: וממשפחתו. המחפין עליו: כל צרה שהיתה באת על הציבור. וגגלין ממנה היו עושין אותו היום שמחה ויו"ט: שנהבטלו אילו ואלו. שיר צבית המשחחות ושמחה כנגד הצרה: וכי מה היתה סנהדרין גדולה מועלה. לנו ח"ל ליל קאי דקאמר ועבשו נפרעין ממנו וממשפחתו וכי מה היתה סנהדרין מועלת למשפחה: לפי שאמר ואם העלם וגו'. ועל הנאשפה חמורה וכשהיו הסנהדרין עושין בו דין לא היתה המשפחה נכשלת בהעלמות העין: משלו משל כו'. חדלעל קחו דמשבטלו סנהדרין גדלו הלכות והאחריות משבתו' את הראשונות דמאחר שלא יוכלו להוכיח וליישר הרשע' נעשו העם ביסורין ונלות ומרעה אל רעה ילא עבידן לבעל האגמון והזמורה והרצוע' שכולן ל' מייני ישראל: ושערי המייסור' ומעשה': והחזירו לקמין. ענין בית האסורים שחושין שם מחוייבי מיתה:

המעוררין והניקפין לשכת דתן לבדן היו לכהן וכן הקנת דמואי: דמאי. מפרש מהו הלשון דמואי דמי תיקו ומי לא תיקו כלומר דספק הוא והיינו דא מאי וכל הסוגיא איחא בסוף מ"ט והמפרש שם לא פירש כן בדבריו.

על האנשים הרשומות בדיו וכן נבקעות מאלוהן: ונפת לושים. מפרש בגמרא: אנשי אמנה. שהיו נוטלים בהקדוש ברוך הוא כדמפרש בגמ': שמואל

שניי נוסחאות (א"ש) מעשר כשרי"ד המעשר. חלקים כשרי"ד חלקין. (א"ש) שליש למכרי כהונה ולוייה ושלש לאוצר כשרי"ד שליש לאוצר ושלש למכרי כהונה ולוייה. (א"ש) יוסי בי רבי בון כשרי"ד יוסה ביר בון (א"ש) איגריין הוה יהיב מדליה סכן ואילך כשרי"ד איגריין הוה אכל סן רידיה סכן והלך. (א"ש) בן פכורה בירושלמי מע"ס הנירסא בן פתורה. (א"ש) לגנאי כשרי"ד לגנאי. (א"ש) ואת כשרי"ד את. (א"ש) חסידה כשרי"ד חסידא. חזקיה כשרי"ד חזקיה. מסתברא כשרי"ד מסתברא. (א"ש) אף כשרי"ד אף. אנא כשרי"ד אנה. דמאי כשרי"ד דמיי. (א"ש) יוסי כשרי"ד יוסה. אבהו כשרי"ד אבהו. (א"ש) בן פוי דמאי כשרי"ד בר פוי דמיי. ומי כשרי"ד דמי. (א"ש) אבא כשרי"ד ר' אבה. (א"ש) שבתו וגו' כשרי"ד שבתו ובחירים מנגינתם.

ירושלים עמודי מיכן ואילך משל אורל. ע"ה מה ספי' הקרבן העדה ובשירי קרבן הכיח מזה דלא כמ"ס הסמ"ע (סי' י"ד כה"נ) בשם רבי"ם דנלא ילא פסחא חייב דדין אין נריך לסלס ישתא ההובע ע"ז ולפי מה שפי' נדברי בירושלמי כפי משה הין ראיה לדעת הא"ק והוכח דהרי"ג פי' כפי כפי משה: אבל עכשו נפרעין ממנו והמשפחתו. השירי קרבן כ' דקדי

דלמריקין ועל פי"ה כ"ה ביבנה ילא קול ואמר אין לכם עסק בנשחרות ז"ט טכ"ע ולק"מ דהתם הפ"ו על נשחרות שאין יודעין כלל וכבר עשו ופסחו מה שזכרנו וע"ז לא ידע ע"ז ילא בקול שאין לכם עסק בנשחרות (ומי' כבוד האיסוס בירושלמי פי"ו שם) משאל' כהן מירי בנשחרות שירוליס ידע והם מהפין עליו (פי' פני משה כאן) וא"כ אין כלן סתירי כלל ח"ו":